

ŽELEZNIČNÝ

semafor

MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNIČNÍK SLOVENSKEJ REPUBLIKY ROČNÍK XXII SEPTEMBER 2012

Deň železničiarov
27. september

Lesk a bieda
železničných staníc

Tvár ŽSR
vstupuje do finále

Foto: Dana Schwartzová, Martin Balkovský

Deň železničiarov

Príhovor generálneho riaditeľa ŽSR Ing. Štefana Hlinku pri príležitosti osláv Dňa železničiarov

Vážené dámy, páni, milí kolegovia – železničiar!

Existencia železnice sa podľa historikov počíta od dátumu príchodu prvého „naozajstného“ vlaku, ako hovoríme, „železo na železo“. Od 20. augusta 1848, kedy na územie Slovenska vstúpil prvý parostrojný vlak na trati Marchegg - Devínska Nová Ves - Bratislava, až do dnešného dňa ubehlo **59 817 dní**. Každý jeden bol odvtedy spojený s koľajami, vlakmi, stanicami, ale predovšetkým s ľuďmi, ktorí 24 hodín každého z tých tisícov dní dbali, aby tu železnica bola. V zodpovedajúcom technickom stave, pripravená slúžiť ľuďom, ktorí do nej vliali život, lásku a aj kúsok svojho srdca. Tisíce našich zamestnancov sa starali a starajú o to, aby bez ohľadu na deň, hodinu, počasie

a akékoľvek ďalšie vplyvy železnica fungovala, pokiaľ možno bez problémov. Keď sa začala odvíjať história Dňa železničiarov v roku 1954, mnohí z vás sa v tom roku alebo blízko neho narodili. Odvtedy prešlo 58 rokov, z ktorých väčšina je vo vašich životoch spojená práve so železnicou. Každý z vás je tu dnes preto, že sa pred desiatkami rokov bez ohľadu na rôzne okolnosti vaše cesty osudu spojili do jedinej, a to železničnej. To, že ste na železnici vydržali toľké roky hovorí o tom, že ste si zvolili správne, že ste veľmi veľa zažili, veľa zvládli a prekonalí. Verím, že dni, kedy to boli pozitívne veci prevládajú nad tými, kedy boli problémy, kedy ste zvažovali ako ďalej. Dnešný deň je pre vás a o vás. Ste tu preto, aby sme vám vyjadrili našu úctu, pokoru a uznanie. Osobitne chcem poďakovať vám, ktorí dnes dostanete rezortné ocenenia, ale aj ostatným prítomným kolegom a všetkým, ktorí železnicu budovali, prevádzkujú a riadia. Ďakujem všetkým za ich prácu, nadšenie, oduševnenosť, spolupatričnosť aj za pochopenie a zmysel pre humor, pomáhajúci prekonať často vypäté chvíle a situácie, bežné v každodennom živote na železnici. Železnice sú v mnohom krásnym symbolom. Majú zmysel iba vo svojej celistvosti a jednote. Som presvedčený, že ich nespájajú len koľajnice a technika, ale predovšetkým ľudia vo svojej súdržnosti a vzťahoch. Vzťahoch, založených na priateľstve, vzájomnej úcte, ktoré vytvárajú dostatočný priestor pre každú individualitu. Života sa nemožno zmocniť. Možno ho mať plné dlane, ale v momente, keď sa dľaň zovrie v päst, život z nej vyklzne, nezostane tam preň žiadny priestor. Prajem vám, aby ste mali dostatok odvahy a sily, zodpovednosti a slobody, aby ste naplňali existenciu, aby takto vznikala nová jednota a celistvosť. A v nej aj železnica, ktorá spája nielen mestá, podniky a krajiny, ale predovšetkým ľudí a ich ľudské osudy. Prajem vám, aby ste mali dostatok odvahy a sily, zodpovednosti a slobody, aby ste naplňali existenciu, aby takto vznikala nová jednota a celistvosť. A v nej aj železnica, ktorá spája nielen mestá, podniky a krajiny, ale predovšetkým ľudí a ich ľudské osudy.

Prajem vám všetkým, aby sme si dôveru v tradíciu a silu železnice, v jej spoľahlivosť, hrdosť a poctivosť železničiarov, naďalej udržali a vedeli aj rovnako dôrazne brániť. Dovoľte mi na záver zaželať vám aj vašim kolegom, ale aj vašim rodinám a blízkym veľa zdravia, šťastia a radosť z práce, ktorú robíte. Hlásim sa v službe!

Ing. Štefan Hlinka
generálny riaditeľ ŽSR

Ocenenie si

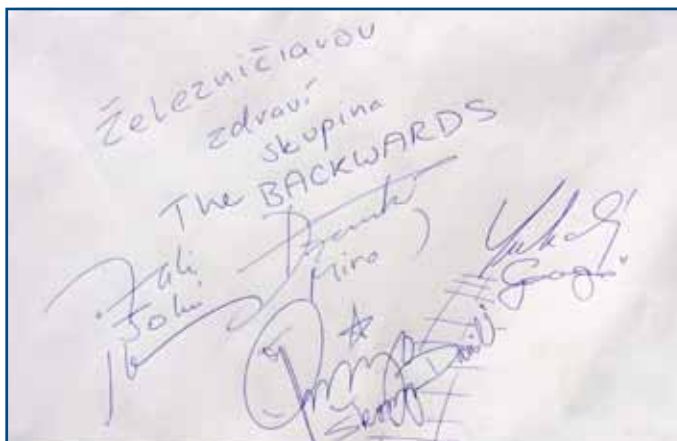
Ing. Drahomíra Tomková sa za všetkých ocenených poďakovala smerom k vedeniu firiem a nadriadeným za možnosť prevziať si najvyššie rezortné vyznamenanie.

„Železnice, to sú teda predovšetkým ľudia a práve im v dnešný deň vzdávame hold. Celoslovenské oslavy železničiarkeho sviatku sú o ľuďoch a o ich práci,“ týmito úvodnými slovami otvoril moderátor Miloš Bubán celoslovenské oslavy Dňa železničiarov. V podobnom duchu sa niesli aj príhovory generálnych riaditeľov všetkých troch železničných spoločností, ktorí vyzdvihli nielen vysokú odbornosť železničiarov, ale aj ich hrdosť, spolupatričnosť a najmä oddanosť železnici. **„To, že ste na železnici vydržali toľké roky hovorí o tom, že ste si zvolili správne, veľa ste zažili, veľa zvládli a prekonalí. Verím, že dni, kedy to boli pozitívne veci prevládajú nad tými, kedy boli problémy, kedy ste možno zvažovali ako ďalej. Dnešný deň je pre vás a o vás. Ste tu preto, aby sme vám vyjadrili našu úctu, pokoru a uznanie,“** povedal okrem iného vo svojom príhovore Štefan Hlinka, generálny riaditeľ ŽSR. Rovnako, ako generálni riaditelia, aj štátny tajomník zdôraznil potrebu spolupráce všetkých troch spoločností a pripomenul, aká dôležitá je jednota a celistvosť. Miloš Bubán v ďalšom vstupe vysvetlil, aké ocenenia a za čo dostanú zamestnanci troch železničných spoločností, ktoré štátny tajomník ministerstva dopravy Andrej Holák spolu s generálnymi riaditeľmi postupne odovzdali oceneným železničiarom. Slová vďaky za ocenených a zároveň aj prísľub ďalšej kvalitnej práce povedala Ing. Drahomíra Tomková zo ZSSK CARGO. **„Poprajme si navzájom, aby železnica mala stále zelenú a aby železničné firmy najmä**

prevzalo päťdesiat železničiarov

Úcta a poďakovanie však patrí všetkým

V piatok 21. septembra sa v trnavskom hoteli Holiday Inn stretli železničiarri zo všetkých troch spoločností, aby aj tento rok spoločne oslávili svoj sviatok. Do trnavského hotela smerovali kroky slávnostne vyobliekaných zamestnancov ŽSR, ZSSK a ZSSK CARGO, kde o 11.00 začali celoslovenské oslavy Dňa železničiarov. Najvyššie rezortné vyznamenanie si z rúk štátneho tajomníka Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR Andreja Holáka prevzali päťdesiat železničiarri.

Skupina The Backwards a ich pozdrav všetkým železničiarom.

zásluhou dobrej spolupráce poskytovali svojim zákazníkom čo najlepšie služby“. Týmto slovom ukončil slávnosť moderátor osláv, aby mohol pódium prenechať rozospievanej hudobnej skupine The Backwards, ktorá svojím pestrým repertoárom potešila nielen milovníkov legendárnej The Beatles, ktorú svojím talentom a citom pre detail skvele napodobňujú.

(sch), Foto: autorka a balky

**VŠETKÝM OCENENÝM KOLEGOM
AJ TOUTO CESTOU
SRDEČNE GRATULUJEME.**

Dvadsaťštyri zamestnancov ŽSR dostalo najvyššie rezortné vyznamenanie

Na celoslovenských oslavách Dňa železničiarov, v piatok 21. septembra v Trnave, si najvyššie rezortné vyznamenanie prevzalo 50 železničiarov z troch železničných spoločností. Za ŽSR to bolo 24 zamestnancov z rôznych pracovísk, ktorý trvale preukazujú mimoriadne schopnosti a dosahujú vynikajúce výsledky. Titul ministra dopravy Zaslúžilý zamestnanec dopravy sa udeľuje zamestnancom, ktorí odpracovali najmenej 10 rokov v rezorte dopravy a spĺňajú podmienky uvedené pri ocenení Pocta ministra dopravy.

Poctu ministra dopravy si prevzali:

Tibor Koza	vedúci referent elektrotechniky O 460, GR ŽSR
Ing. Marián Vrtoch	zástupca vedúceho akreditovaného skúšobného laboratória, VVÚŽ Žilina
Jozef Kollár	výpravca, OR Trnava
Ing. Dušan Grandtner	vedúci zväracieho a regeneračného strediska, OR Žilina
Ing. Anton Danišek	prednosta sekcie OZT, OR Žilina
Martin Žlnka	traťový strojník, OR Zvolen
Ladislav Ondrušek	elektromontér P-TaSZ, OR Zvolen
Peter Humár	prednosta ŽST Brezno, OR Zvolen
Ing. Ernest Takáč	vedúci oddelenia riadenia – sekcie EE, OR Košice
Ladislav Plecho	traťový strojník, OR Košice
Lubomír Guza	elektromechanik, MO Košice

Titul ministra dopravy Zaslúžilý zamestnanec dopravy si prevzali:

Miloš Mázik	komandujúci, OR Trnava
Vojtech Kollár	inžinier železničnej dopravy SMSÚ OZT, OR Trnava
Ing. Viliam Betko	inžinier železničnej dopravy SMSÚ OZT, OR Trnava
Peter Potočár	vedúci posunu, OR Žilina
Anton Medvecký	koordinátor SMSÚ ŽTS, OR Žilina
Juraj Laskavý	vedúci prevádzky, OR Zvolen
Mgr. Štefan Kristeľ	prednosta sekcie LZ, OR Zvolen
Ján Pist	dopravný námestník ŽST, OR Košice
Ján Brunč	vedúci prevádzky SMSÚ – EE, OR Košice
Štefan Nagy	vedúci posunu, OR Košice
Jozef Staško	montér ocelových konštrukcií, MO Košice
Dušan Malík	vedúci strediska SMÚ Bratislava, MO Bratislava

Posledné letné rokovania vedenia ŽSR boli zamerané najmä na ekonomické otázky, kde sa okrem hospodárskych výsledkov prerokovali aj ďalšie investície, čerpanie prostriedkov na stavby financované zo štátneho rozpočtu a európskych zdrojov. Vedenie firmy venovalo pozornosť aj správe o obstarávaní tovarov a služieb, spôsobu zabezpečenia revíznych činností na zdrojoch tepla a ďalším problémom.

Nížšie čerpanie nákladov

Vedenie firmy prerokovalo materiály, a to Rozbor hospodárenia za I. polrok 2012 a Výsledky hospodárenia ŽSR za obdobie 1-7/2012. Za dané obdobie dosiahol výsledok hospodárenia zisk vo výške 24 806-tis. €. Výsledok hospodárenia oproti plánu je priaznivejší z dôvodu nižšieho čerpania nákladov, predovšetkým na spotrebované nákupy a služby, osobných nákladov a vyšších tržieb za trakčnú energiu. Celkový dopravný výkon za všetkých dopravcov oproti plánu je plnený na cca 99 %. Pozitívny vývoj hospodárenia ŽSR pokračuje aj za obdobie 1-8/2012. Vybrané ekonomické ukazovatele sú uvedené v priloženej tabuľke. Vedenie ŽSR prerokovalo výsledky hospodárenia spoločností s majetkovou účasťou ŽSR za rok 2011, vrátane ďalšieho postupu nakladania s majetkovými účastami ŽSR. Bolo dohodnuté, že ďalší postup sa prerokuje na SR ŽSR, prípadne aj na MDVRR SR. Na porade odznela aj informácia o príprave tvorby Podnikateľského plánu ŽSR na rok 2013, vrátane definovania rizík a scenárov riešenia odchýlok od doteraz prijatých dokumentov, o definovaní počtu zamestnancov pre plánovaný rok, o dodržiavaní zámerov a úloh vyplývajúcich z vládneho programu revitalizácie železničných spoločností. Konkrétne východiská podnikateľského plánu budú predložené na zasadnutí SR ŽSR na budúci mesiac.

Oblasť investícií

Dva dokumenty - Správu o priebehu čerpania prostriedkov na stavby financované zo ŠR a z prostriedkov fondov EÚ za obdobie 01-06/2012 a Prehľad čerpania investícií z vlastných zdrojov realizovaných dodávateľským spôsobom a aktiváciou (HS) za obdobie 01-06/2012 prerokovali členovia vedenia a zároveň generálny riaditeľ schválil 3. aktualizáciu investičného plánu na rok 2012 (vlastné zdroje - dodávateľský spôsob) pri nezmenenom limite 89 067-tis. €. Jedným z bodov programu bola aj Správa o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a stavebných prác realizovaných na ŽSR za obdobie 1. 1. - 30. 6. 2012. Ďalším okruhom rokovaní bola aj oblasť tepelného hospodárenia. Súčasťou materiálu - Návrh zabezpečenia revíznej činnosti na zdrojoch tepla ŽSR a obstaranie nezabezpečených výkonov z externého prostredia je aj katalóg revíznych činností v zmysle Vyhlásky MDPT SR č.205/2010 Z.z. o určených technických zariadeniach a určených činnostiach a činnostiach na určených technických zariadeniach a posúdenie možností a výhodnosti realizácie revíznych činností na tepelno-technických zariadeniach prostredníctvom VVÚŽ. GR schválil katalóg revíznych činností a ich realizáciu prostredníctvom VVÚŽ a uložil predložiť na schválenie príslušné interné riadiace akty k zavedeniu tohto systému.

Projektové riadenie pokračuje

GR schválil aj druhú verziu plánu projektu č.14/2011 - Optimalizácia správy a údržby budov

Pozitívny vývoj hospodárenia pokračuje

Z PORÁD VEDENIA

a s nimi súvisiaceho majetku ŽSR a plán pilotného projektu s názvom - Výroba a dodávka tepla v podmienkach ŽSR - 2. etapa. Zároveň bol schválený nový interný predpis SR 1022 (D) - Pravidlá pre vypracovanie prevádzkových poriadkov s účinnosťou od 1. 9. 2012. Súčasne bola prerokovaná Správa o aktuálnom stave projektov na ŽSR, v ktorej sú uvedené základné charakteristiky v súčasnosti prebiehajúcich projektov (cieľ, stav a fáza projektu). GR ŽSR rozhodnutím č. 40/2012 schválil zámer riešenia verejného poriadku v železničných staniach v uzle Bratislava súkromnou bezpečnostnou služ-

bou (SBS) - pilotné overovanie a uložil komplexne dopracovať podmienky výkonu pre zabezpečenie verejného obstarania tejto služby. Dňa 5. septembra bol zástupcami MDVRR SR a ŽSR podpísaný Protokol o vyhodnotení plnenia Zmluvy o prevádzkovaní železničnej infraštruktúry za rok 2011. Z tohto dokumentu pre ŽSR vyplynuli opatrenia zamerané predovšetkým na zvýšenie efektívnosti a hospodárnosti, pružnosti riadenia, aktualizáciu programu revitalizácie po roku 2013. Bol pripravený pokyn GR k zabezpečeniu daných opatrení s vymedzením zodpovednosti príslušných útvarov.

(SF)

Vybrané ekonomické ukazovatele ŽSR

UKAZOVATEL	1. - 8. 2011 skutočnosť	1. - 8. 2012 plán	1. - 8. 2012 skutočnosť	% plnenia oproti plánu	% plnenia medziročne
ÚDAJE Z VÝKAZU KOMPLEXNÉHO VÝSLEDKU PODĽA IFRS (v tis. €)					
Výnosy celkom	257 372	326 999	325 760	99,62	126,57
- z toho tržby z predaja vlastných služieb	133 573	137 292	137 819	100,38	103,18
- v tom úhrada za prístup k ži	64 068	64 462	62 468	96,91	97,50
- z toho úhrada fixnej časti EON (dotácia)	119 498	180 000	180 000	100,00	150,63
Náklady celkom	341 083	315 254	295 227	93,65	86,56
Výsledok hospodárenia z prevádzkovej činnosti	-78 952	14 700	33 904	230,64	xx
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-4 759	-2 955	-3 371	114,08	70,83
Výsledok hospodárenia za obdobie celkom	-83 711	11 745	30 533	259,97	xx
DOPRAVNÉ VÝKONY					
Dopravné výkony OD v tis. vlkm	20 961	20 901	21 064	100,78	100,49
Dopravné výkony ND v tis. vlkm	9 502	9 647	9 059	93,90	95,34
Dopravné výkony OD v mil. hrtkm	5 561	5 372	5 596	104,17	100,63
Dopravné výkony ND v mil. hrtkm	11 983	12 169	11 657	95,79	97,28
Spolu dopravné výkony (OD + ND) v tis. vlkm	30 463	30 548	30 123	98,61	98,88
Spolu dopravné výkony (OD + ND) v mil. hrtkm	17 544	17 541	17 253	98,36	98,34
ZAMESTNANCI					
Priemerný prepočítaný stav	16 168	14 771	14 521	98,31	89,81
Evidenčný počet k 31. 8.	15 292	-	14 319	xx	93,64

SPRÁVNA RADA má štyroch nových členov

Správna rada je najvyšší orgán železníc. Má päť členov, štyria členovia sú odborníci z odvetvia dopravy, financií, bankovníctva, hospodárstva a práva, jeden je volený zástupca zamestnancov železníc. Členov SR vymenúva a odvoláva minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, z nich jedného vymenúva a odvoláva na základe návrhu vyčádzajúceho z volieb vykonaných kolektívom zamestnancov.

Správna rada ŽSR má od septembra štyroch nových členov. Výberové konanie sa uskutočnilo 27. augusta. Prví štyria najúspešnejší uchádzači boli ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja vymenovaní do funkcií členov správnej rady dňom 1. septembra 2012. Piatou členkou správnej rady železníc je volená zástupkyňa zamestnancov Darina Fabulová. Za predsedu najvyššieho orgánu štátneho správcu železničnej infraštruktúry bol vymenovaný najúspešnejší uchádzač výberového konania Jaroslav Mikla. Minister dopravy Ján Počiatek s účinnosťou od 1. septembra vymenoval za ďalších členov Správnej rady ŽSR Vladimíra Luptáka, Martina Čatloša a Radovana Majerského. Z viac ako dvadsiatich záujemcov vyhovel požiadavkám podľa rezortu dopravy aj Jozef Gašparík a Peter Dudáš, tí však skončili za štvorcou vymenovaných nových členov.

(red)

LESK A BIEDA SLOVENSKÝCH ŽELEZNIČNÝCH STANÍC

Železničné brány Tatier očami turistov

Slnčné leto rozhýbalo masy ľudí. V krásnom počasí mnohí smerovali k vode, ale invázii turistov sa nevyhli ani štíty Vysokých Tatier. Do našich najmenších veľhôr cestovali zovšadiaľ a rôzne, veľakrát využívajúc aj vlakové spojenia. Pri prestupoch na zubačku či tatranskú električku prechádzali priestormi staníc. Ako teda vyzerajú železničné vstupné brány do Tatier z pohľadu vyznávačov turistiky? Očami bežného cestujúceho sme sa pozreli do Popradu, Štrby a nevynechali sme ani Svit.

ŠTRBA

Zubačka a Štrba – dvojica slov, ktoré patria k sebe. Turisti vystupujúci z vlaku na najvyššie položenú rýchlíkovej stanici okamžite smerujú svoje kroky k ozubnicovej železnici. Od poslednej rekonštrukcie budovy ubehlo 9 rokov, zovňajšok preto nepôsobí

Steny vestibulu sú pokryté jedinečnou zbierkou historických plagátov a železničných artefaktov. Medzi nimi tabule príchodov a odchodov vlakov zanikajú. Stanicou sa premieľa množstvo turistov a určite by si zaslúžila elektronickú informačnú tabuľu, zobrazujúcu aktuálne odchody vlakov.

rušivo. Na stenách vestibulu musí každého upútať nevšedná výstava železničných artefaktov a plagátov. V množstve všelijakých farieb sú zamaskované aj príchodové a odchodové tabule vlakov. Turistovi chvíľu trvá, kým sa zorientuje, určite by tu bola prospešná aj elektronická informačná tabuľa. Ak vás práve na tomto mieste prepadne chuť na teplú polievku, musíte si ju nechať zájsť. Reštaurácia Zubačka je zatvorená,

k dispozícii sú už len bufety. Hala ozubnice je z vestibulu prístupná len po schodoch, vedľa dlhodobo nefunkčného eskalátora. Sú to vôbec prvé pohyblivé schody použité v železničnej výpravnej budove na Slovensku. Vybudovali sa v roku 1970 a v prevádzke boli len počas Majstrovstiev sveta v lyžovaní. Ich správca – Sekcia ŽTS OR Košice, požiadala vedenie GR ŽSR o zaradenie výmeny eskalátora do plánu investícií na rok 2013.

Tieto pohyblivé schody sú vôbec prvé, ktoré sa v železničnej výpravnej budove na Slovensku použili. Lenže už 40 rokov nefungujú...

Je otázne, či sa schody ešte niekedy rozbehnú, alebo budú mlčky stáť až do výstavby novej budovy v zamýšľanej modernizácii trate.

SVIT

Podnikateľ Tomáš Baťa, zakladateľ Svit, by bol určite sklamaný z úpadku železničnej stanice. Budova s dômyselným systémom prístupových ciest a vstupov, vybudovaná v rokoch 1948 až 1969, sa mala stať dopravným uzlom mes-

ta. V blízkosti mali vyrásť nástupištia autobusov a tatranských električiek. Nestalo sa a dnes je vestibul takmer ľudoprázdný. Semtam sa tu mihnú len miestni záhradkári, ktorí si do jedinej prevádzky – pohostinstva zájdu na pivko. O nebytové priestory nie je záujem. Môže za to nevýhodná poloha stani-

ce mimo zastavaného územia mesta, so zlým prístupom. Aj osobná pokladňa sa presťahovala do prerobených priestorov, zaústených na 1. nástupište. V pustej hale s kupolovitou strechou zaujme už len jedinečná akustika. Lenže to je chabý dôvod na využívanie tejto dominantnej časti budovy.

Architektonicky zaujímavá hala je dnes ľudoprázdná. Bez prevádzok, pokladní, bez využitia služobných priestorov. Ostalo len pohostinstvo pre miestnych záhradkárov.

Pôvodne mala byť stanica vo Svite dopravným uzlom mesta. O jej nebytové priestory dnes nie je záujem.

POPRAĐ

Do prestupovej haly TEŽ síce zateká, ale aspoň sa v nej dá posediačky čakať na príchod vlaku.

Železničná stanica Poprad – Tatry od roku 2006 postupne nadobúda výzor hodný najvýznamnejšej brány do oblasti Vysokých Tatier. Modernizáciu prešli podchody a nástupištia, ale aj staničná budova. Na obnovu stále čaká prestupová hala TEŽ-ky. Rozdiely sú markantné, cestujúci má pocit, akoby niekoľkokrát švihol čarovným prúťkom. Z tmavého a ošumelého vstupného priestoru ho pohyblivé schody vyvezú do vynovené-

ho vestibulu pred pokladňami, odtiaľ znova smeruje do pôvodnej časti budovy, tentoraz zatekajúcej haly TEŽ. Bezbariérovosť jednotlivých podlaží zabezpečuje 8 eskalátorov a 7 výťahov. Sú funkčné, servis vykonávajú externé firmy. Na výdatnejšie stravovanie radšej na stanici nemyslite. Reštauračné služby nikto neposkytuje, občerstviť sa dá jedine v niekoľkých bufetoch. Pozitívom je, že zakúpenú bagetu môžete skonzumovať

Vo vynovom vestibule pred pokladňami sú osadené aj nové sedačky. Len škoda, že si ich cestujúci nevážia.

posediačky. V stanici sú totiž umiestnené lavičky, na rozdiel od väčšiny veľkých staníc. Aj preto čakanie na vlak nie je až také úmorné a stanica po ukončení modernizácie bude naozaj poskytovať kultúru cestovania na európskej úrovni.

Martin BALKOVSKÝ, foto: autor

Medziposchodie pred pokladňami spĺňa po rekonštrukcii parametre európskeho štandardu cestovania. Po informačných tabuliach, vodiacich prvku pre nevidiacich, najnovšie pribudli tabule so smerovými šípkami a piktogramami.

Stravovacie služby sú na stanici úbohé, občerstvenie poskytujú len niekoľko bufetov.

Bezbariérovosť stanice zabezpečuje 8 eskalátorov a 7 výťahov. O ich servis sa starajú externé firmy.

ČREMOŠNÉ BARTOŠOVA LEHÔTKA

Stanica Bartošova Lehôtka.

BARTOŠOVA LEHÔTKA

Železničná stanica Bartošova Lehôtka leží v km 241,664 na neelektrifikovanej trati ŽSR č. 171 Zvolen - Diviaky, medzi železničnou stanicou Hronská Dúbrava a Kremnica. Je nesamostatnou stanicou pridelenou k ŽST Hronská Dúbrava. Z Hronskej Dúbravy do Bartošovej Lehôtky to síce nie je až tak ďaleko, ale všetko naokolo v Dúbrave oproti Lehôtke vyzerá ako rušné Las Vegas. V obľúbení hôr totiž, aj keď nie malá stanica, vyzerá osamotená, a po tom, čo som z vlaku plného ľudí vystúpila osamotene aj ja, som začala

rozmyšľať, či som neminula svoj cieľ. Bohužiaľ, vlak, ktorým som prišla išiel ďalej a naspäť ide ďalší až približne o hodinu a pol. Úvodné rozpačité pocity vo mne rozplynie výpravca, ktorý na moju ženskú otázku, či sa tu nebojí, odpovie úplne automaticky. Nie. Jeho ženská kolegyňa však voči okoliu nie je vraj až taká dôverčivá, a podľa jeho slov sa vo výpravnej budove zamyká aj cez deň. „Ani sa jej nečudujem,“ hovorím si v duchu. Okolie stanice je krásne. Všade navôkol je príroda. Ešte aj prístupová cesta z dediny ku stanici je približne 20 minút na

Prístupová cesta do stanice Bartošova Lehôtka.

Bartošova Lehôtka. Pohľad od výpravnej budovy.

pešo po lesnom chodníčku. Bujará vegetácia mi však nedovoľuje veriť, že sa sem dá prísť aj autom. A keby aj nie, táto výnimočnosť dáva stanici punc panenskej. Nie je však úplne opustená. „Oproti je starý železničný domček, majitelia však chodia asi už len na víkendy. A dolu nižšie je rodinný dom,“ hovorí o okolí výpravca. Krásna príroda má však aj svoje tienisté stránky. Najmä zima a zvieratá totiž skúšajú v takýchto lokalitách našich zamestnancov.

ČREMOŠNÉ

Stanica leží v kilometri 32,967 na trati Zvolen – Vrútky na jednokolejnej neelektrifikovanej trati č. 170 – Vrútky – Zvolen, neďaleko Turčianskych Teplíc a Harmanca. Stanica obklopená horami je síce dobre prístupná z hlavnej cesty, ale na tej široko – ďaleko človek nenájde živej duše. Teda, premávka áut na kľukatý Šturec a späť je tu bohatá, no len tak sa sem dostať na vlak, alebo inak povedané, „zobrať si kabelku a ísť“, sa asi nedá. Okrem toho pre cestujúcich tu vyvstáva jeden dosť podstatný problém. „Tu zastavuje vlak raz týždenne, pamätám si na cyklistov, ktorí sem veľmi radi chodili vlakom, tu vystúpili a ďalej išli na bicykloch. Teraz to už nie je možné,“ hovorí o stanici výpravkyňa Alena Piškiová, ktorá vyratúva ďalšie útrapy stanice. „Je to tu smutné, vlak len prejde, ľudia prídu raz v týždni. Okrem toho, do práce aj my spolu s výhybkárkou môžeme prísť len autami. Inak to nejde,“ dopĺňa svoje rozprávanie výpravkyňa. A ženy, hoci boli v stanici samé, si vôbec nerobia ťažkú hlavu z tak trochu opusteného miesta. „My sme si už zvykli, za toľko rokov čo som tu, to už beriem úplne normálne,“ reaguje na moju tradičnú otázku o bezpečnosti tohto povolania v takýchto lokalitách výpravkyňa. Aj tu je príroda krásna, ale tak ako v každej horskej stanicike najmä v zime nehostinná. Aké sú teda stanice v horách, mimo mesta? Je ich krása sťažená podmienkami, prístupom, alebo je to všetko len otázka zvyku? Je tu povolanie výpravcu o niečo krajšie? A je vôbec iné? My sa spolu s vami veľmi radi pozrieme aj na iné stanice, aby sme spolu mohli odpovedať aj na tieto otázky. Uvítame všetky vaše podnety, zážitky a postrehy z podobných staníc. (kap)

Stanica Čremošné v obklopení hôr.

Výpravkyňa v stanici Čremošné - Alena Piškiová.

Spomienková tabuľa na časy dávno minulé.

ÚIVP radí

V článkoch 914 až 919 predpisu ŽSR Z1 Pravidiel železničnej prevádzky sú opísané konkrétne postupy, ktoré musia dopravní zamestnanci dodržať pri križovaní (predchodení) dvoch vlakov v dopravni s koľajovým rozvetvením, pričom jeden z nich je určený na prepravu cestujúcich. V článku 917, odst. c, je uvedené, ako správne postupovať pri križovaní dvoch vlakov, keď na vzdialenejšej koľaji stojí vlak s prepravou cestujúcich a stojí z dopravných dôvodov a po koľaji bližšej k výpravnej budove má ísť napríklad protismerný vlak (obr. 1).

Konkrétna dopravná situácia: K nomenovanej železničnej stanici sa blížili dva protismerné pravidelne prechodiace vlaky. Výpravca pre obidva vlaky postavil prechod, lenže vlak, ktorý prišiel do železničnej stanice o jednu minútu skôr a na vzdialenejšiu koľaj zastavil, čiže zastavil z dopravného dôvodu. O chvíľu, po dopravnej koľaji bližšej k výpravnej budove, prešiel protismerný vlak, pretože výpravca už nedokázal tento vlak zastaviť pred vchodovým návěstidlom, a taktiež už nedokázal vyrozumiť o tejto

Vchod vlaku do železničnej stanice

Komentár k článku 917 predpisu ŽSR Z1 Pravidiel železničnej prevádzky

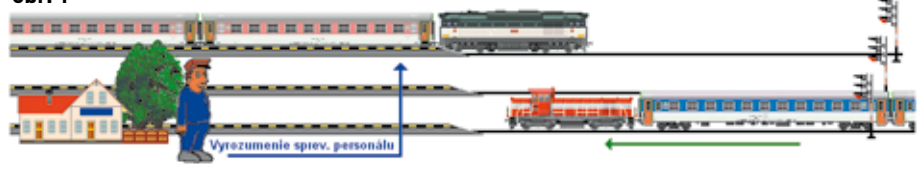
skutočnosti vlakový personál stojaceho vlaku na koľaji vzdialenejšej k výpravnej budove (obr. 2).

Otázky: Postupoval výpravca správne? Mohol v zmysle predpisu ŽSR Z1 Pravidiel železničnej prevádzky postaviť súčasné prechody pre protismerné vlaky a nerobiť pritom žiadne dopravné opatrenia?

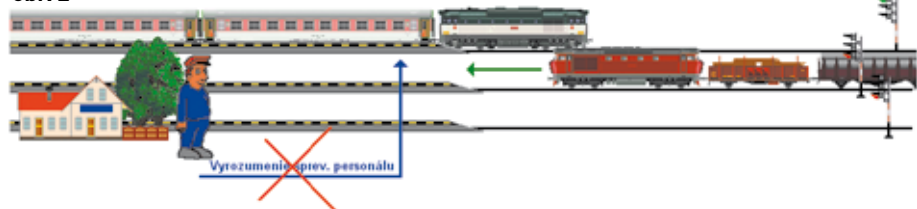
Odpoveď: Činnosť a postup výpravcu v popísanom prípade bola správna, pretože celý článok 917 hovorí o vlaku, ktorého zastavenie z dopravných dôvodov sa predpokladá, a nie o vlaku, ktorý zastavil pre potreby alebo z rozhodnutia zamestnanca dopravcu, pričom túto skutočnosť zamestnancovi prevádzkovateľa dráhy vôbec neoznámil.

Bc. Emíl CHLEBNÍČAN

obr. 1

obr. 2

Reflexný terčik lepšie identifikuje sprievodcov vlakov

Od 30. októbra už budú sprievodcovia dávať denné návěsti pred odchodom vlaku pomocou obojstranného návěstného terčika z reflexného materiálu oranžovej a zelenej farby. Podnet na zavedenie tejto pomôcky vyšiel zo Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s.. Dôvodom je jednoznačnejšia identifikácia vlakového personálu v rôznych rovnošatách pri úkonoch vykonávaných pred uvedením

osobného vlaku do pohybu. Pri dávaní dennej návěsti 113 „Pohotoví na odchod“ musí sprievodca držať návěstnú pomôcku v dlani tak, aby bola viditeľná strana s oranžovou farbou, pri dávaní návěsti 114 „Súhlas na odchod“ musí byť zasa viditeľná strana so zelenou farbou. Uvedenú návěstnú pomôcku bude používať vlakový personál osobných vlakov, ktoré jazdia po tratiach v správe

ŽSR. Zamestnanci dopravcu ČD, a. s. môžu používať „návěstný terčik“, zavedený v ČD. Pomôcku nemusia používať jedine zamestnanci dopravcov, ktorí nemajú so ŽSR uzatvorenú Zmluvu o prístupe k železničnej infraštruktúre a prichádzajú, resp. odchádzajú na cudziu železničnú správu a pohybujú sa iba v pohraničných stanicích a pohraničnej trati v SR.

Rozlúčka s múzejnou sezónou

Trinásty október sa v priestoroch Železničného múzea v starom rušňovom depe Bratislava-Východ ponese v duchu lúčenia s uplynulou múzejnou sezónou. Pre tých, ktorí do múzea zavítajú na záver sezóny je pripravený bohatý program.

Počas dňa si budete môcť pozrieť výstavu historických železničných vozidiel. Pripravené sú jazdy na motorovej drezine a lákadlom je určite možnosť odviezť sa na stanovišti rušňovodiča parného rušňa. Sprístupnenú prehliadku expozícií múzea si počas soboty môžete nielen prezrieť, ale nebude chýbať ani múdre slovo odborníkov. Lákadlom bude aj prezentácia modelového koľajiska a na spestrenie programu je pripravené premietanie filmov so železničnou tematikou. Samozrejmosťou, ktorá nesmie

chýbať, bude na trase Bratislava hlavná stanica – Bratislava Lamač – Bratislava východ vypravený parný vlak. Navyše, počas dňa bude premávať medzi areálom výstavniska abratislavskou hlavnou stanicou aj historický motorový vlak. Do múzea môžete prísť počas celého dňa od 10.00 do 18.00 hodiny a vstup do areálu bude bezplatný. Podujatie s názvom Ukončenie sezóny v Železničnom múzeu Bratislava východ usporiada Múzejno-dokumentálne centrum ŽSR VVÚŽ v spolupráci s Klubom priateľov histórie želez-

Bližšie informácie o podujatí budú uverejnené na webovej stránke Múzejno-dokumentálneho centra ŽSR VVÚŽ.
TEŠÍME SA NA VAŠU NÁVŠTEVU

www.mdc.sk

ničnej dopravy Bratislava východ, Klubom železničnej nostalgie Bratislava-Východ, Občianskym združením Vláčikovo a Albatros klubom Bratislava.

0 splnených túžbach synov a otcov

Pred niekoľkými týždňami sa skončila letná olympiáda. Nielen tá, kde súťažili zdraví športovci, ale aj paralympiáda. V minulom čísle sme vám sľúbili, že vypovedáme jedného z našich kolegov, ktorý sa OH v Londýne zúčastnil, a to sme ešte netušili, že budeme mať tú česť osloviť ešte jedného kolegu, ktorý sa zúčastnil paralympiády. Peter Kováč bol v Londýne so svojim otcom Andrejom, ktorému pripravil prekvapenie v podobe pozvania na OH, aby tak naplnil jeho túžby. Jozef Kemény bol v Londýne o niečo neskôr, nehovoril o splnení sna, ale bol podporiť svojho syna Viktora, úspešného plavca, paralympionika, ktorý svojím výkonom splnil sny aj očakávania mnohých ľudí.

Množstvo skvelých zážitkov za 6 dní

Presne tolko strávil železničiar Ing. Peter Kováč, IŽD na SMSÚ TO Čierna nad Tisou, v Londýne so svojim otcom (tiež bývalým železničiarom). „Nebolo to dlho, ale stihli sme toho pomerne veľa. Dva dni sme držali palce kanoistom, boli sme na atletike, kde sme zažili dekorovanie najrýchlejšieho muža planéty Usaina Bolta, ktorý zvíťazil v behu na 100 m. Okrem Londýna sme si odskočili, samozrejme vlakom ☺, do Manchesteru na futbalové semifinále mužov Brazília – Južná Kórea (3:0). Chcel som ukázať otcovi úžasný štadión Old Trafford alebo Divadlo snov – ako ho prezývajú. Brazílski bubeníci boli vynikajúci, takže to bol obrovský zážitok,“ opisuje svoj pobyt v Londýne aj s odstupom času s nadšením Peter. Okrem toho, že je športovým fanúšikom, veď OH sa zúčastnil už piatykrát, je aj veľkým cestovateľom. Aj niekoľko dní po návrate z Londýna už lietadlo v ktorom sedel, nabralo smer Island. Ale o tom azda niekedy inokedy. „Sledovali sme aj finále ženského futbalu USA – Japonsko (2:1) na najslávnejšom štadióne sveta vo Wembley, kde sme sa stali súčasťou svetového rekordu v počte divákov. 80 203 divákov ešte nikdy nesledovalo zápas ženského futbalu na OH,“ pokračuje v zaujímavom rozprávaní Peter Kováč. „Mali sme vybavenú FIP. Železničiar bez FIP-ky v zahraničí, tak to jednoducho nejde dokopy. Využili sme ju na ceste z letiska do mesta a späť, a tiež sme ju tasili na sprievodcov v rýchlavlaku do Manchesteru,“ uzatvára svoje rozprávanie náš kolega. Na otázky o fanúšikovaní, a to, komu držali s otcom palce, nám Peter povedal: „Aj táto olympiáda ukázala, že aj najväčší favoriti sú poraziteľní. Ak nemajú svoj deň, alebo im chýba kus športového šťastia, tak to jednoducho nejde. Viac som čakal od našich kanoistov a kajakov a tiež od maďarských vodných pólistov. Žiaľ, našlo sa medzi súpermi zopár takých, ktorí boli v danej chvíli o čosi lepší“. Peter prežil s otcom pekné chvíle a bolo by o čom ešte veľa písať, ale na záver azda iba to, že si Peťo pochvaloval organizáciu hier, neskutočnú ochotu a láskavosť dobrovoľníkov a, samozrejme, dych vyrážajúce krásne športoviská, nádherné štadióny, ktoré sú ozajstnými architektonickými skvostami. „Stretol som množstvo ľudí z celého sveta a som rád, že som bol súčasťou tohto úžasného predstavenia“.

Pred krásnou basketbalovou halou sa fotilo množstvo športových fanúšikov. Neodolal ani Peťo a zapožoval otcovi.

Peter pred atletickým štadiónom.

Kováčovci pred Wembley cestou na futbalové finále žien, kedy sa stali súčasťou svetového rekordu v najvyššom počte divákov na OH na ženskom futbale. Takže aj vďaka Andrejovi a Petrovi vznikol nový rekord ☺.

Kováčovci pred Wembley pri soche Bobbyho Moora.

Viktor Kemény (vpravo) je zvyknutý pri zvitani podať nohu. Športoví priatelia sa už pred odletom do Londýna tešili ako podá Viktor nohu hlavě štátu. Prezident sa však nedal prekvapiť, keďže bol informovaný o premiérovom „zaskočení“.

Foto: SITA

Viktor si vyplával na paralympiáde v Londýne siedme miesto na tomto štadióne. Plával v prvej dráhe, začal opatrne, na obrátke bol posledný, ale druhú polovicu zvládol bravúrne.

Som na svojho syna veľmi pyšný...

Posledný augustový deň odletel do dejiska olympiády v Londýne náš kolega Ing. Jozef Kemény, dlhoročný železničiar, ktorý pracuje na odbore expertízy GR ŽSR. A nešiel tam „iba tak“. „**Povzbudzoval som 1. septembra svojho syna Viktora, ktorý išiel ako najmladší z výpravy reprezentovať Slovensko v plávaní.**“ Zdravotne postihnutý šestnásťročný plavec Viktor Kemény, ktorý sa narodil bez rúk, obsadil vo finále pretekov na 100 m prsia kategórie SB7 mužov na XIV. paralympijských hrách v Londýne siedme miesto. **Skvelý výkon Viktor – gratulujeme!** S Jozefom sa život nemaznal, okrem Viktora ho trápi aj ťažké zdravotné postihnutie sedemročnej dcéry Nikoletky. S manželkou majú aj zdravého desaťročného Adama. Žijú v Nových Zámkoch, odkiaľ Jozef denne cestuje vlakom do práce. Na ďalšie cestovanie mu veľa času neostáva, ale železnicu využíva aj na cesty do zahraničia. Občas sa s obidvoma synmi vyberie aspoň na malé výlety a cesty. Boli už vlakom v Mlynkoch, v Prahe aj pri Balatone. Ing. Jozef Keményjenasvojedetivelmi pyšný, ale Viktormu pripravil neskutočne obrovskú radosť svojimi výkonomi v Londýne. „**Viktor je úspešný nielen v plávaní, ale veľmi dobre sa aj učí. Je študentom gymnázia a na celoštátnom kole olympiády v nemeckom jazyku skončil piaty. Veľmi pekne kreslí a maľuje, a preto navštevuje aj výtvarný odbor na umeleckej škole. Som na neho veľmi pyšný a hovorím to každý deň,**“ skromne, ale s obrovským dojatím hovorí otec o svojom synovi. „**Bol to veľmi dojímavý pocit, keď som vstupoval do olympijského areálu a zamyslel som sa nad tým, kde a prečo vlastne som,**“ priznáva svoje pocity z Londýna Jozef Kemény, otec úspešného syna. Viktora naučil plávať a v začiatkoch aj trénoval Pavol Sovský v plaveckom klube Nové Zámky. Potom prišiel pán Ladislav Struhár s tým, že Viktora prevezme, keďže je kvalifikovaným trénerom pre hendikepovaných športovcov. A odvtedy sú tréningy spojené so špeciálnou prípravou. „**Dobre podchytil súťaživého ducha a ctížiadosť Viktora. Postupne začali chodiť na rôzne preteky**

Úspešný plavec Viktor Kemény aj napriek tomu, že nemá ruky, nemá žiadne problémy ani s podpismi pre svojich fanúšikov, veď nohou mu to ide skvele.

a zvyšovali méty,“ hovorí Jozef. Viktor si vyplával asi 40 rôznych medailí, väčšinou zo Slovenska, ale dvakrát sa zúčastnil aj s ME v Dánsku a Berlíne. No a odtiaľ sa pripravuje na Rio de Janero!

Dana SCHWARTZOVÁ

Foto: archív Petra Kováča a Jozefa Keményho

Jozef Kemény, šťastný otec úspešného syna v Londýne.

Pyšný otec s úspešným synom Viktorom (vľavo) a synovcom. Balaton 2011.

Za nehodami sa mnohokrát skrýva dôvera a sociálny tlak

Operatívna komisia za účasti Bc. Milana Kubičeka, riaditeľa Odboru bezpečnosti a inšpekcie GR ŽSR, riešila 5. septembra v Košiciach štyri nehody. Prípady hodnotil aj železničný psychológ.

K stanici Čečejevce sa 18. júla blížila MUV-ka s príviesným vozíkom, náklad tvoril materiál a náradie traťových robotníkov. Rušňovodič ešte pred jazdou upozornil svojich kolegov na zle uložený náklad a počítal s tým, že ho riadne zaistili. Dôvera sa mu nevyplatila, pretože pri vjazde vlaku do stanice sa z príviesného vozíka zošmykol kozový žeriavik, ktorý sa zasekol do klzných stoličiek výhybky a vykoľajil príviesny vozík zadnou osou. Podľa železničného psychológa Mgr. Vlastimila Kolára by sa nadriadení mali zameriavať aj na zaužívané návyky na pracoviskách, ktorými si ľudia uľahčujú robotu aj za cenu porušovania predpisov. Ďalší prípad sa stal 15. júla v Barci. Pred cestovým návěstidlom s návěstou „Stoj“ neubrzdil nákladný vlak idúci z Turne nad Bodvou. Výpravcovia zbadali na paneli reléovky obsadenie koľajového obvodu za návěstidlom a zastavili protismerný nákladný vlak, ktorý v tom čase cez stanicu prechádzal. Rušňovodič, ktorý nehodu zapríčinil, sa musí podrobiť psychologickému vyšetreniu, aj keď sa navonok nič nestalo. „Ak človek nezastane na „Stoj“, čosi sa v jeho psychike udialo. A my nevieme čo a aké je to vážne. Našou úlohou je zistiť, či to bol situačný skrat, ktorý sa už nemusí v budúcnosti opakovať, alebo je

to už symptóm zníženej spôsobilosti,“ uviedol Vlastimil Kolár. Záverom sa komisia venovala aj dvom nehodám na priecestiach. Pri Spišských Vlachoch podnapitý 22-ročný vodič osobného auta nerespektoval 27. júla výstrahu na výstražníkoch, navyše obiehajúci autobus stojaci pred priecestím. Zrazil sa s motorovým vozňom. Podobne dopadla aj 20-ročná mamička 14. augusta na nezabezpečenom priecestí medzi Sninou a Stakčinom. Auto pred priecestím zastavila, lenže tesne pred vlakom z nepochopiteľných dôvodov vošla na koľaj. Rušňovodič už nedokázal nehode zabrániť. „Vodička

Zle uložený kozový žeriavik, ktorý vykoľajil príviesny vozík, spadol z plošiny bez bočníc. Paradoxne, plošina MUV-ky s bočnicami neniesla žiadny náklad.

zastala, lebo jej to prikazovala značka, ale pravdepodobne podľahla sociálnemu tlaku spolucestujúcich, ktorí ju nabádali ísť ďalej. A možno svoje zohral aj stereotyp, keďže vodička daným priecestím pravidelne prechádzala,“ zamyslel sa psychológ. Obaja vodiči áut spôsobili nehody porušením cestného zákona.

Martin BALKOVSKÝ, foto: autor, SBI Košice

Operatívnej komisii prezentovali priebehy a závery nehodových udalostí inšpektori SBI Košice.

Most pri Turzovke chráni špeciálny zinkový náter

Mostári z SMÚ MO Žilina vylepšili 14. augusta vzhľad železničného mosta pred Turzovkou, v km 17,359 na trati Čadca – Makov. Jeho oceľovú konštrukciu vybrali z úložiska, opieskovali a nanovo natreli. Je to prvý most v sieti ŽSR, ktorý dostal špeciálny náter – zingu. Ten po aplikácii v suchom stave obsahuje minimálne 96 % zinku. Vodivý kontakt medzi časticami zinkového prachu a oceľovým povrchom umožňuje prechod galvanického prúdu, a tým chráni mostnú konštrukciu pred koróziou. Táto metóda sa nazýva tzv. studené pozinkovanie a pracuje na princípe katódovej ochrany, pri ktorej sa zinok spotrebuje na ochranu ocele. Počas starnutia náteru vznikajú elektrochemické reakcie zinku, ktoré utesňujú zvetrané póry v nátere a zvyšujú jeho odolnosť voči vonkajším vplyvom. Ak je náter poškodený až k oceli, zvyšný zinok sa stáva opäť aktívnym a svojím elektrochemickým potenciálom naďalej chráni železo pred koróziou. A práve

Mostná konštrukcia pri Turzovke dostala špeciálnu farbu s vysokým obsahom zinku.

pre tieto pozitívne vlastnosti mostári využili zingu na protikoróziu ochranu a predĺženie životnosti nových pásnic, na ktorých je neprístupná úložná plocha pod mostnicami,

bez prístupu vzduchu a pod vplyvom vlhkosti, neustále odieraná nepatrným pohybom mostníc.

(balky), foto: Anton ŠOŠKA

Iskry z vozňa podpálili trať na Záhorí

Plamene, ktoré sa 19. augusta rozohoreli na viacerých miestach v traťovom úseku Sekule - Zohor, na niekoľko hodín úplne zastavili železničnú dopravu na Záhorí. Požiar spôsobili iskry odletujúce z neodbrzdeného cisternového vozňa zaradeného vo vlaku, ktorý inkriminovaným úsekom prechádzal.

Výpravcu Jozefa Semelého v ŽST Sekule kontaktovala 12:50 pokladníčka ZSSK Anna Garčárová zo zastávky Moravský Svätý Ján, ktorá si všimla oheň v trávnom poraste pri trati. Ihneď boli vyrozumene zložky Integrovaného záchranného systému, vypnutá bola aj elektrina v trolejovom vedení. Plamene sa medzitým rozohoreli v Zohore, Plaveckom Štvrtku, Malackách, vo Veľkých Levároch, v Závode a pri obci Sekule. Doprava na trati bola zastavená, osobné vlaky v úseku Zohor – Kúty boli odrieknuté alebo nahradené autobusmi, vlaky kategórie EC jazdili odklonom cez Jablonicu a Trnavu. Doprava aspoň po jednej traťovej kolaji bola povolená o 17:30, celý zásah hasičov bol ukončený o 3 hodiny neskôr. Pôvodca požiaru, nákladný vlak aj so zabrzdzeným cisternovým vozňom, bol zastavený v Zohore. Po jeho odbrzdení celá súprava pokračovala v jazde. Požiare popri trati, aj

keď menšieho rozsahu ako tie na Záhorí, nie sú najmä v letnom a suchom období ojedinelé. Vznikajú z dôvodu zlého technického stavu starých a neudržiavaných vozňov dopravcov, zneužívania spôsobu preberania vozňov v prechodových pohraničných staniach na dôveru a v neposlednej miere chýbajúceho systému kontroly a represívnych opatrení pri zistených nedostatkoch, ohrozujúcich bezpečnosť prevádzky a osôb.

Martin BALKOVSKÝ

Cik-cak troleja pod drobnohľadom českých odborníkov

Od 27. augusta do 12. septembra sa po elektrifikovaných tratiach pohyboval merací vozeň Technickej ústredne dopravnej cesty SŽDC. Zaznamenával geometrické parametre trolejového vedenia, akými sú kľukatnosť a výška drôtu. Jeho neštandardný pokles môže odhaliť krádež závažia alebo chybu v napínanom ústrojenstve. Na hlavných koridorových tratiach merali aj interakciu medzi pantografom a trolejovým vedením. Sledovali prítlak a výšku zberača, lokalizovali tvrdé miesta, na ktorých by mohlo dôjsť k poškodeniu uhlíkových líšt zberačov a následnému strhnutiu trakčného vedenia. Takéto meranie

V strešnej prehliadkovej kabíne majú svoje pracovisko Bc. Libor Burda a Pavel Gränzer zo špecializovanej jednotky SŽDC.

sa na hlavných elektrifikovaných tratiach s traťovou rýchlosťou viac ako 100 km/h vykonáva dvakrát ročne. Západných kolegov z meracieho vozňa u nás opäť uvidíme v apríli budúceho roku.

(balky)

V IC vlakoch cestujeme lacnejšie

Cestovanie v IC vlakoch medzi Bratislavou a Košicami je od 1. septembra lacnejšie. Zamestnanci ŽSR a zároveň držiteľia železničných preukazov a voľných cestovných lístkov poskytnutých na pracovné cesty zaplatia jednotnú cenu 7 € v II. vozňovej triede a 10 € v I. vozňovej triede. Držitelia železničných preukazov vydaných na II. vozňovú triedu môžu cestovať v I. vozňovej triede za cenu cestovného v III. cenovej kategórii tak ako doposiaľ. Zmena nastala aj pri kúpe lôžkových a ležadlových lístkov. Všetci cestujúci si ich opäť môžu kúpiť za rovnakú cenu. Lístky do lôžkového vozňa budú v cene 8, 12 alebo 25 € v závislosti od vozňovej triedy a typu lôžka. Ležadlové lístky do 4-miestneho kupé budú stáť 6 €, do 6-miestneho kupé 5 €.

Železničníari z Bánova vyhrávali Francúzom

Na festivale pochodových kapiel, ktorý sa konal vo Francúzsku, na juhu v Pyrenejach v turistickom stredisku Caunterets, vyhrávala aj slovenská kapela Bánovčanka.

Z 20-členného orchestra je až 9 železničiarov a všetkých diriguje Jozef Kozár zo Železničných telekomunikácií z Nových Zámok. Pri otvorení festivalu 18. augusta hrali a pochodovali ulicami mesta ešte s dvoma francúzskymi kapelami, o deň neskôr zaujali na svätej omši slovenskými cirkevnými skladbami. Bánovčanka ešte poobede účinkovala v hlavnom pochodovom programe za účasti ďalších piatich domácich kapiel.

Jozef KOZÁR, foto: autor

FOTOHÁDANKA

Foto: Ing. Peter MORAVČÍK

Dnes naša otázka znie: **Viete, kde je to?**

Ak poznáte správnu odpoveď na dnešnú fotohádanku, napíšte nám ju a zaradíme vás do zberovania.

Víťaza odmeníme, preto nezabudnite v odpovedi uviesť svoje meno a adresu pracoviska.

Správna odpoveď augustovej fotohádanky je:

Budova plynovej kotolne v ŽST Čadca

Víťazom sa stala a vecnú cenu získava:

Daniel VOJČINIAK z Trnavy.

BLAHOŽELÁME!

VY SA PÝTATE,
MY ODPOVEDÁME

**DEJE SA NA VAŠOM PRACOVISKU
ALEBO V OKOLÍ NIEČO,
NA ČO BY BOLO DOBRÉ
UPOZORNIŤ ALEBO POUKÁZAŤ
AJ PROSTREDNÍCTVOM
ČASOPISU Ž SEMAFOR?**

Napíšte nám na adresu redakcie:

Ž semafor

Štefánikova 60, Košice

alebo zavolajte

tel.: 910 - 3203

e-mail: zsemafor@zsr.sk

**Kontakty na jednotlivých redaktorov
nájdete v tiráži.**

Na vaše otázky budeme odpovedať prostredníctvom časopisu po získaní všetkých potrebných vyjadrení v niektorom z nasledujúcich čísel. Napíšte nám prosím aj o tom, čo sa vám v predchádzajúcich číslach páčilo najviac a čo najmenej.

**Na anonymné otázky a neželezničné témy
nebudeme reagovať.**

Ďakujeme za pochopenie a tešíme sa na vaše námety, tipy či fotografie.

Do plného vlaku nastúpi skinhead. Babka vstane a pustí ho na svoje miesto: - Pod' si sadnúť, chudáčik, taký mladý a po chemoterapii a ešte aj ... (dokončenie v tajničke).				Pomoc: Aida, LOT, Anka, mikádo	mal povolené	loj	starorím. peniaz	zdravila hostí	Pomoc: da, laka, malpa, Perún	kanadský spevák	letecká spoločnosť Poľska	MPZ Islandu	Verdiho opera	zoťal		
				situácia					inými slovami							
				3												
				koncovka zdobnelín podmienk. spojka			rytmus							ruský súhlas		
Jozef Vysočani	neskôr	zverník (česky)	arabský člen sodík (zn.)			huta (ľudovo)				zemná hrádza						
						sánky				slovanský boh hromu						
pracovný stôl (slang.)					sklad obilia				Ludolfovo číslo			2	plemeno			
					zváčšovací sklo				vydáva to-kavý zvuk							
obidva				tropická živica					vysoký muž. hlas							
				vrcholec					má v úmysle							
EČV okr. Topoľčany			na tomto mieste					nemoc								
			táľium (zn.)					Inter City (skr.)								
1													sulfid uránatý			
malá juhoame- rická opica						veľká vodná plocha								voltampér (skr.)		

*Preteky
parných rušňov*

Grand Prix opäť s masou nadšencov a zvedavcov

Mohlo by sa zdať, že preteky parných rušňov Grand Prix Slovensko vo Zvolene, ktoré sa tento rok konali už 14. raz, majú len stálych divákov a nadšencov. Opak je však pravdou, a práve dlhoročná tradícia robí z tejto akcie lákadlo nielen pre vlakových nadšencov, ale aj pre rodiny s deťmi, mládež či nežnejšie pohlavie.

Druhá septembrová sobota teda patrila, tak ako po iné roky, pretekom parných rušňov a nákladná stanica vo Zvolene čelila nevídanému náporu návštevníkov. Pretekali parné rušne – veteráni z Rakúska, Maďarska a Slovenska. Európskym unikátom a atrakciou pretekov bola disciplína šprint na 100 metrov, v ktorej sa naraz rozbiehajú štyri lokomotívy na paralelných koľajniciach. Okrem pojazdných parných rušňov mohla verejnosť obdivovať súčasne i dobové vozidlá. Počas celého dňa bol pre návštevníkov pripravený bohatý kultúrny program. Osobitný úspech mal aj maskot knižnej edície Želkova škôlka, ježko Želko, ktorú ŽSR vydali pri príležitosti medzinárodného dňa bezpečnosti na železničných priestoroch ILCAD 2012. Rovnako, ako kniha, ktorá bola k dispozícii pre každého najmenšieho návštevníka podujatia, aj Želko išiel doslova na dračku. A o fotografiu s maskotom mali záujem nielen deti, ale aj rodičia. Pre milovníkov histórie bola pripravená aj lahôdka v podobe jazdy mimoriadnych vlakov na trase Zvolen – Banská Bystrica a Zvolen – Banská Štiavnica, Zvolen – Kremnica, Zvolen – Kriváň, Zvolen – Krupina a Zvolen – Prievidza a späť. Hlavným organizátorom podujatia bol Klub historickej techniky pri Rušňovom depe Zvolen. Spoluorganizátormi pretekov boli Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s., ŽSR a ZSSK.

(kap)

Želko mal u detí veľký úspech, každý s ním chcel mať spoločnú fotografiu.

O preteky parných rušňov bol opäť veľký záujem.

Preteky parných rušňov sa tento rok konali vo Zvolene už po 14. raz.

Želko a dobový pán výpravca.

Deti sa predbiehali, ktoré skôr nakreslí krajší vláčik a dostane knihu Želkova škôlka.

8. ročník súťaže

**Čitateľská súťaž pokračuje!
HLASUJTE!**

**POŠLITE HLAS
SVOJMU FAVORITovi ČI FAVORITKE!**

Pre lepší prehľad o všetkých, aj tých skôr prihlásených, vám v strede časopisu prinášame kompletnú zostavu 62 súťažiacich železničiarov.

Hlasujte telefonicky alebo e-mailom na kontakty v tíraži do 30. septembra. Svojimi hlasmi rozhodnete o čitateľskej víťazke a víťazovi, ktorí na základe najvyššieho počtu hlasov postupujú do finále a doplnia finálovú dvadsiatku. Napíšte nám aj svoje meno a adresu pracoviska, zaradíme vás do zberovania o malý darček.

PREDSTAVUJEME POROTU

Postup deviatich žien a deviatich mužov zabezpečilo rozhodnutie poroty v tomto zložení:

Ján Juriga,

námestník GR ŽSR pre prevádzku

Dušan Šefčík,

námestník GR ŽSR pre ekonomiku

Martina Pavliková,

hovorkyňa, riaditeľka odboru komunikácie GR ŽSR

Milan Solárik,

riaditeľ OR Žilina

Ján Nastišin,

riaditeľ OR Košice

Ján Uhnavý,

riaditeľ OR Trnava

Marián Izakovič,

riaditeľ OR Zvolen

Dana Schwartzová,

šéfredaktorka Železničného semaforu

ODBORNÁ POROTA

Dušan Šinka,

manažér kancelárie OSS, model

Eduard Genserek,

fotograf

Počas finále v Strečne, kde na súťažiacich čaká pestrý program, rozhodne porota o víťazoch. Všetkým železničkám a železničiarom ďakujeme za účasť v súťaži a finalistom držíme palce. V nasledujúcom čísle prinesieme reportáž z finále, kde predstavíme nielen finálovú dvadsiatku, ale titulné stránky Ž semaforu budú patriť víťazom.

Súťaž je uzavretá, ideme do finále...

Predstavujeme poslednú skupinu súťažiacich 8. ročníka Tvár ŽSR. Posledný augustový deň sme ukončili možnosť prihlásiť sa do súťaže. Stihli to ešte desiat, a tak je konečný počet súťažiacich najvyšší v histórii súťaže. Do finále postupuje 20 súťažiacich, desať žien a desať mužov. Deviatich v ženskej a mužskej kategórii vybrala porota.

**Ing. Štefan
BALÁZS**

53

1. Na železnici pracujem od roku 1996, v súčasnosti ako prednosta železničnej stanice Lenartovce.
2. Zaujímala a priťahovala ma doprava ako taká a najviac železničná.
3. Aktivne sa venujem tanečnému športu. Mojou najväčšou záľubou sú spoločenské tance, obzvlášť latinsko-americké. Mám rád hudbu a všetky aktivity spojené s prírodou.
4. Od svojej účasti v súťaži očakávam veľa zábavy, veľa jedinečných a neopakovateľných zážitkov.

**Ing. Katarína
IDEŠICOVÁ**

54

1. V súčasnosti pracujem ako vedúci referent špecialista na OS20 GR ŽSR. Na ŽSR pracujem od roku 2010.
2. Rodinná tradícia.
3. Voľný čas vyplňam športovou kynológiou, behom, plávaním, jogou. Víkendy trávim cestovaním a horskou turistikou.
4. Zoznámenie sa s ľuďmi, ktorých poznám len podľa adresy z MS Outlook.

**Ing. Richard
BURSA**

55

1. Na železnici pôsobím od roku 2005 na Sekcii ŽTS OR Košice. Vo funkcii IŽD sa podieľam nielen na príprave stavieb, ale aj ako stavebný dozor.
2. Bola to nielen silná rodinná tradícia, ale najmä vyštudovaná stavbárčina, ktorú teraz dokážem na svojej súčasnej pozícii zúročiť.
3. Vo voľnom čase žijem športom. V minulosti som roky trénoval tenis, dnes je to už len rôznorodý rekreačný pohyb.
4. Za moju účasť v tejto súťaži môže prehratá stávka s kolegom. Takže sám som zvedavý, ako to celé dopadne.

**Filip
PLEVKA**

56

1. Železničiarom som od roku 1993 a pracujem celý čas ako posunovač. Moje pracovisko je ŽST Zilina.
2. Stať sa železničiarom ma prinútili okolnosti hľadania si nového zamestnania. Neľutujem, aj keď práca je to zodpovedná, fyzicky náročná, slabo ohodnotená.
3. Svoj voľný čas trávim s rodinou, hrám futbal, mám rád potulky prírodou.
4. Od účasti v súťaži nič neočakávam, mám rád niečo nové.

**Miroslav
ZAVACKÝ**

57

1. Na železnici pracujem od roku 1992, v súčasnosti ako traťový robotník v Starom Smokovci.
2. Vybral som si povolanie na železnici už ako dieťa. Vždy sa mi páčili vlaky a všetko čo s tým súviselo.
3. Voľný čas trávim pri športe, s rodinou, rad cestujem na výlety po Slovensku.
4. Trocha zábavy, spoznať nových ľudí.

**Ing. Janka
ORENIČOVÁ**

58

1. Na železnici som nastúpila ako absolventka v roku 2010. V súčasnosti pracujem vo funkcii IŽD – energetik na SMSÚ ŽTS ÚB Košice.
2. V prvom rade je to veľká chuť cestovať a spoznávať kúty krajiny. Taktiež rodičia sú verní železnici, čiže kráčam aj v ich šlapajoch.
3. Voľný čas trávim s rodinou a kamarátmi. Taktiež v prírode, záhradke a cestovaním.
4. Tak to sa nechám prekvapiť, no verím, že to budú len veselé zážitky.

**Marián
KAVULIČ**

59

1. Pracujem od roku 1986 v rôznych funkciách a momentálne zastávam post IŽD na SMSÚ ŽTS TO Margecany.
2. Stále som mal pocit, že niečo mi chýba, až som prišiel na to, že je to cestovanie „satarmo!“ :-)
3. Mój voľný čas venujem svojej rodine, športu, knihám, filmu, hudbe, prírode a samozrejme, ženám.
4. Očakávam, že môj život sa zmení k lepšiemu, tak ako po pracovnej stránke, tak aj v súkromnej.

**Ing. Ivona
BECOVÁ**

60

1. Na železnici som nastúpila v roku 2009 ako absolventka, v súčasnosti z pozície IŽD vediem agendu pozemkov na Sekcii ŽTS OR Košice.
2. Jedna z možností, kde som sa mohla zamestnať po skončení VŠ, boli práve železnice. Rozposlala som viacero žiadostí o prijatie do zamestnania a ŽSR boli prvé, ktoré sa ozvali.
3. Mám rada zvieratá, najmä mačky a psy. Ani šport mi nie je cudzí, niekedy si zacvičím zumbu. Občas si aj zabehám, najčastejšie ráno cestou do práce - na stanicu k prichádzajúcemu vlaku. ☺
4. Nič špeciálne, určite všetko dopadne nad moje očakávanie.

**Bc. Jozef
GREGOR**

61

1. Do služieb ŽSR, vtedajšej ČSD, som nastúpil v roku 1986. Pracoval som ako výpravca, námestník prednostu ŽST, technolog na OR a momentálne pracujem ako vedúci kontrolór dopravy OR Trnava.
2. K železnici som sa dostal náhodne. Vždy som chcel robiť so zvieratami, ale namiesto poľnohospodárskej školy som vyštudoval dopravnú priemyslovku. Postupne som sa dostal do železničnej problematiky, a teraz som v takej pozícii, že už mi železnica prirástla k srdcu a nemenil by som.
3. Svoj voľný čas trávim pohybom, najviac prácou. Som domáci kutil a žiadna práca mi nie je cudzia. Ale ako väčšina ľudí, aj ja trávim čas s rodinou a priateľmi.
4. Prihlásil som sa, zúčastním sa, spoznáme sa, zabavíme sa a rozideme sa. Ide hlavne o zážitok a príjemné chvíle, tých je momentálne v živote málo.

**Ing. Milan
KRENDŽELÁK**

62

1. Na železnici som začal pracovať v roku 1971 v Rivne na Ukrajine, zamestnávali ma bývalé sovietske železnice. V roku 1997 som prišiel na Slovensko k ŽSR. V súčasnosti ako IŽD – technolog pre zvráňanie na sekcii ŽTS preskúšavam zvráčov z OR Košice. Pri komunikácii s našim východným susedom, trebárs ohľadne výluk na ŠRT, tmočím a prekladám dokumenty do ukrajinčiny, resp. ruštiny.
2. Mój výber zamestnania ovplyvnila propaganda v bývalom Sovietskom zväze. Vojaci a železničari tam mali autoritu, získavali hodnotu. Preto som svoj život už od školy smeroval k železničným tratiťam.
3. Najviac voľného času venujem trom vnukom, ale aj záhradke. Relax ale nájdem aj v stolnom tenise alebo stolnej hre – dáme.
4. Určite spoznať nových ľudí, oddýchnuť si a zabaviť sa. Zažiť veľa nového a neznámeho.

REMI[®]
CONSULT **NG**
A.S.

15 ROKOV VÁŠ PARTNER
PRI PRÍPRAVE A REALIZÁCII STAVIEB

Sídlo:
Trnavská cesta 27
831 04 Bratislava, SR
T: +421 2 5556 6161
F: +421 2 5556 6144
E: reming@reming.sk

Pracovisko Žilina:
Farská ulička 6
010 01 Žilina, SR
T: +421 41 7010 710
F: +421 41 7010 712
E: reming@reming.sk
www.reming.sk